

צִוְדָה לְדָרֵד

עֲלוֹן תּוֹרְנֵי אֻקְטוֹוֹלֵי לִילְדֵי יִשְׂרָאֵל

י״ל חידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פְּרֻשֶׁת וִירָא

עֲלוֹן מִס' 24

הנהלת 'קרן ההסעות' מברכת את ידידנו היקר העומד לימינינו בכל עת ומוסר נפשו למען חינוכם של ילדי ישראל, מפקח החינוך העצמאי ומראשי קרן ההסעות,

הרב יחיאל מיכל מונדרוביץ שליט"א ונו"ב

לרגל נשואי ביתם עב"ג בשעטו"מ

עלון זה מודפס ומופץ לזכות החתן והכלה, שיזכו להקים בית נאמן בישראל משכן להשראת השכינה, מתוך בריאות, אורך ימים, נחת ושמחה

בְּדָרָה הַפְּרָשָׁה

כְּשֶׁאֲבָרְהֶם אֲבִינוּ שָׁמַע עַל הַשֶּׁמֶשׁ הַקּוֹפֶחֶת, חָשַׁב שֶׁהִקְבִּ"ה עָשָׂה זֹאת בְּכַדִּי לְזַרְזוֹ אֶת רְפוּאָתוֹ, שֶׁהָרִי נֹאמֵר 'שֶׁמֶשׁ צָדְקָה - יִמְרָפָא בְּכַנְפֵיהָ'. עַל כֵּן, יָצָא לְשִׁבְתָּ בְּפֶתַח הָאֵהָל בְּכַדִּי לְהִתְרַפֵּא מִקְרָגֵי הַשֶּׁמֶשׁ. אֵךְ כִּאֲשֶׁר רָאָה שְׂאִין הַשֶּׁמֶשׁ מְסִיעֵת וּמְזֹרְזֹת אֶת הַחֲלָמְתוֹ, הִבִּין שֶׁלֹּא זֶה הַסִּבָּה לְהִגְבֵּרֶת כַּח הַשֶּׁמֶשׁ, אֶלָּא שֶׁה' עָשָׂה זֹאת כְּדִי לֹא לְהִטְרִיחוֹ בְּאוֹרְחִים.

אָמַר אֲבָרְהֶם אֲבִינוּ "שֶׁלֹּא אֶטְרַח"? וְכִי קִיּוּם מְצוּהָ הִיא טְרַחָה עֲבוּרִי? מְצוּהָ זֶה זְכוּת וְלֹא קִשִּׁי! הִתְאַמֵּץ וְיָשָׁב בְּפֶתַח הָאֵהָל לְרְאוֹת הָאֵם יֵשׁ עוֹבֵר

אֲבָרְהֶם אֲבִינוּ עָמַד בְּנִסְיֹן וְקָיָם אֶת מְצוֹת בְּרִית מִיְלָה בְּגִיל תְּשׁוּעִים וְתִשְׁעֵי, מִכְּלִי לְחִשְׁשׁ וּמִכְּלִי לְפַחַד. הוּא נִמּוּל 'בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה' וְכַדְבְּרֵי חַז"ל - קָיָם אֶת מְצוֹת ה' בְּצִהְרֵי הַיּוֹם - בְּפִמְבִי וְלֹא בְּהַחֲבָא, וְזֹאת בְּמִטְרָה לְהַגְדִּיל כְּבוֹד שְׁמִיָם. בְּכַדִּי שְׂיוּכַל לְנוּחַ "הוֹצִיא הַקֵּב"ה חֲמָה מִנְּרִתִיקָה - שֶׁלֹּא לְהִטְרִיחוֹ בְּאוֹרְחִים". הַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת כִּי אֲבָרְהֶם שָׁלַח אֶת אֱלִיעֶזֶר עֲבָדוֹ נֹאמֵן בֵּיתוֹ לְתוֹר אַחַר אוֹרְחִים, אֵךְ הוּא שָׁב 'בְּיָדִים רִיקוֹת', כְּשֶׁהוּא מְסַפֵּר לְאֲבָרְהֶם שֶׁכַּחוּץ הַשֶּׁמֶשׁ יוֹקֵדֶת וְאִין נִפְשׁ חַיָּה בְּרַחוּבוֹת.

טָרַם קְרוּי "אוֹהֵב אֱלֹקִים". 'יֵרָא אֱלֹקִים' שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל ה'. אוֹלָם 'אוֹהֵב אֱלֹקִים' רוֹצֵה אֶת דְּבַר ה', אֵינּוּ חָשׁ טְרַחָה, וְאֵדְרָבָא – חָשׁ נִפְסָד כְּשֵׁאיִנּוּ זְכָאֵי לְעַמּוּד בְּמִשְׁמִיחָה.

יְסוּד גְּדוֹל נִלְמַד מִכָּה! מַה אֲנַחְנוּ מְרַגְּשִׁים בְּלֵב כְּשֵׁאֲנַחְנוּ לֹא מִצְלִיחִים לְקַיֵּם מִצְוֹת? (וְהִרִי ה' קוֹרָא אֶת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ וּמְרַגֵּשׁ אֶת לְבָנוּ...)

מַה מְרַגְּשִׁים אֵלֶּה שְׂאוֹכְלִים בְּבֵית בְּחַג הַסְּכּוֹת כִּי יוֹרְדִים גְּשָׁמִים, אָדָם שֶׁנִּדְרַשׁ לְאֹכַל בַּיּוֹם צוֹם וְאָדָם בְּ"בְדוּד" שֶׁלֹּא יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר וּלְהִשְׁתַּתֵּף בְּלִמּוּדִים וְשִׁעוּרֵי תוֹרָה?

שְׁנֵי אֲנָשִׁים יוֹצֵאִים מִחֹדֶר הָרֵב בְּעָרֵב יוֹם כְּפוּר. הָאֶחָד יוֹצֵא זְחוּחַ "הָרֵב פִּטַר אוֹתִי מִלְצוּם" וְהֵיחָד רָחַב נְסוּף עַל פְּנָיו. הָאֶחָד יוֹצֵא חוֹר וְשִׁפּוּף. "הָרֵב אֵינּוּ מְרַשֵּׁה לִי לְצוּם..." כְּשֶׁהוּא מִנְגֵב דְּמָעָה הַמְתַּפְּרָצֵת וּמְדַחֵלֵת עַל לְחָיו... בְּשָׂמִים רוֹשְׁמִים אוֹתוֹ כְּאֵלוֹ צָם!

חַז"ל מְלַמְּדִים "בְּקִשׁ לְעֲשׂוֹת מִצְוָה, וְנֶאֱנַס וְלֹא עֲשָׂאָה, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ עֲשָׂאָה! בְּשָׂמִים רוֹשְׁמִים לְאָדָם שֶׁצָּם בַּיּוֹם כְּפוּר מִבְּלִי שְׁצָם, שֵׁיִשֵׁב בְּסִכָּה לְמִרוֹת שֶׁסָּעַד בְּבֵיתוֹ, כִּי 'בְּקִשׁ' וְרָצָה בְּאֵמֶת!

אָמְרוּ קְדְמוֹנִים: "אֵין דְּבַר הָעוֹמֵד בְּפָנֵי הָרַצוֹן". נִשְׁאֵל הָאֲדָמוֹר ה' אֲמַרִי אֵמֶת: וְכִי לֹא רָאִינוּ אָדָם שְׂרוּצָה וְאֵינּוּ מִצְלִיחַ? הַסְּבִיר הָאֲדָמוֹר; כּוֹנֵת הָאֲמָרָה הִיא "אֵין דְּבַר שְׂמוֹנֵעַ מִמֶּה לְרַצוֹת!" גַּם כְּאֲשֶׁר אָדָם לֹא מְסַגֵּל לְקַיֵּם כְּרַגַּע אֶת הַמִּצְוָה, לְפַחוֹת עָלָיו לְרַצוֹת!

אָמַר הַצְּדִיק רַבִּי בּוֹנָם מִפְּשִׁיחָא "אָדָם צְרִיךְ לְרַצוֹת. כְּאֲשֶׁר אֵין רַצוֹן, צְרִיךְ לְרַצוֹת שִׁיְהִי רַצוֹן. כְּאֲשֶׁר גַּם זֶה אֵינּוּ מוֹעִיל, צְרִיךְ לְרַצוֹת וְלְרַצוֹת וְלְרַצוֹת..."

וְשֵׁב. הַקַּב"ה רָאָה שֶׁהוּא כָּל כֶּה מִשְׁתַּוְּקֵק לְדַבֵּר מִצְוָה, כִּה מְבַקֵּשׁ לְהַכְנִיס אוֹרְחִים, לְכֵן הִבִּיא אֶת ג' הַמְּלָאכִים שְׂבָאוּ בְּדַמוֹת אֲנָשִׁים.

בְּקִיּוּם מִצְוָה יִשְׁנֵם שְׁנֵי חֲלָקִים: עֵצֶם הַקִּיּוּם וְאִפְּן הַקִּיּוּם. הַקַּב"ה בּוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב רוֹאֵה מַה בְּלֵב שְׁלָנוּ בַּעַת קִיּוּם מִצְוֹת. הָאֵם מְבַצְעִים מִתּוֹךְ תְּחוּשַׁת כְּפִיָּה, אוּ מִתּוֹךְ שְׂמִחָה שֶׁל מִצְוָה!

בְּסוּף פְּרָשְׁתֵנוּ, בְּמַעֲמַד 'עֲקֵדַת יִצְחָק' אֲנִי מוֹצֵאִים שׁוֹב יְסוּד עָרְכִי זֶה. פְּעַמִּים קוֹרָא מְלָאךְ ה' לְעַבְרָא אֲבִרָה אֲבִינוּ; בְּפַעַם הָרִאשׁוֹנָה, כְּאֲשֶׁר הוּא שׁוֹלַח אֶת יָדוֹ וְלוֹקַח אֶת הַמַּאֲכָלֵת לְשַׁחַט אֶת בְּנוֹ. אִזּוֹ הוּא שׁוֹמֵעַ "אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנֶּעֱרַר וְאֵל תַּעֲשֵׂה לוֹ מֵאוּמָה. כִּי עֵתָה יִדְעַתִּי כִּי יֵרָא אֱלֹקִים אִתָּה..."

בְּשֵׁנִית, אֲחֵרֵי שְׂמִעְלָה וּמִקְרִיב אֶת הָאֵיל לְה', קוֹרָא אֵלָיו מְלָאךְ בְּשִׁלְיחוֹת ה' "כִּי יַעַן אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה... כִּי בָרַךְ אֲבָרְכָה וְהִרְבָּה אֲרַבָּה אֶת זְרַעְךָ...". וְכֵאֵן עוֹלָה הַתְּמִיחָה, לְמַה לֹא חִפָּה הַמְּלָאךְ שֶׁאֲבִרָה אֲבִינוּ, יַעֲקֹד אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ אֲהוּבוֹ עַל גְּבִי הַמְּזֻבַּח וְיוֹכִיחַ שֶׁהוּא מוֹכֵן בְּלֵב שְׁלָם לְהַקְרִיבוֹ לְה', וְרַק אִזּוֹ יִבְרַךְ אוֹתוֹ בְּבִרְכָה זוֹ? הַתְּשׁוּבָה הִיא שְׂמִשְׁמִים רַצוֹ לְרִאוֹת כִּי צַד אֲבִרָה יִתְנַהֵג לְאַחַר שֶׁשָּׁמַע מִהַמְּלָאךְ לֹא לְשַׁחַט אֶת בְּנוֹ. הָאֵם יְחוּשׁ "תְּחוּשַׁת הַקְּלָה" אוּ "תְּחוּשַׁת הַחֲמִצָּה". וְאִכּוֹ, בְּשַׁעָה שֶׁהַקְרִיב אֶת הָאֵיל וְעֲשָׂה בּוֹ אֶת כָּל מַעֲשֵׂי הַקְּרָבָן, הַתְּפַלֵּל אֲבִרָה "..." יְהִי רַצוֹן שִׁיִּחְשַׁב כְּאֵלוֹ אֲנִי מַעֲלָה אֶת אֵיבְרֵי בְנֵי עַל הַמְּזֻבַּח... יְהִי רַצוֹן שִׁיִּתְקַבֵּל אֵיל זֶה לְפִי ה' כְּאֵלוֹ הַקְרִבְתִּי לְפָנָיו אֶת בְּנֵי אֲהוּבֵי...".

כְּאֲשֶׁר רָאוּ שֶׁאֲבִרָה אֵינּוּ מְקַיֵּם מִצְוֹת רַק כְּדִי "לְצִאֵת יְדֵי חוּבָה" הוּא זָכָה לְהַתְּבַרְרָה. בְּתַחֲלָה, כְּאֲשֶׁר נִמְנַע מִשְׁחִיטַת בְּנוֹ אוֹמֵר לוֹ הַמְּלָאךְ "עֵתָה יִדְעַתִּי כִּי יֵרָא אֱלֹקִים אִתָּה". יֵרָא אֱלֹקִים – אֵהּ הוּא

בְּדֶרֶךְ הַמִּצְוָה

מַעֲשָׂה בְּלִיב'לָה, בְּחוּר בֶּן אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁלְמַד בִּישִׁיבָה קְטַנָּה בְּרוּסְיָה. בְּצִהְרֵי יוֹם חֲמִישִׁי יִצְאָ בְּרַכְבָּת, לְבֵיתוֹ שְׁבַפּוֹלִין. הַדְּרָךְ הִיְתָה רְצוּפַת עֲכוּבִים. בְּמַהֲלָךְ הַנְּסִיעָה הִמְשִׁיכָה הַבֵּין לִיב'לָה כִּי לֹא יִצְלִיחַ לְהִגִּיעַ לְבֵיתוֹ לְפָנֵי כְּנִיסַת הַשְּׁבֵת, וְכִי עָלָיו לְרַדֵּת מִן הַרְפֵּכַת בְּדֶרֶךְ! בְּהִיּוֹתוֹ בְּחוּר צָעִיר לֹא הִכִּיר אֶת הָעֲצֵרוֹת לְאַרְךָ תְּנוּאֵי הַרְפֵּכַת. כְּאֲשֶׁר קָלְטוּ אוֹנִיו אֶת הַשֵּׁם 'רֵאדִין' בֵּין

אֲבִרָה אֲבִינוּ מְלַמְּד אוֹתֵנוּ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת הַכְּנִסַת אוֹרְחִים בְּצוּרָה הַנַּעֲלָה בְּיוֹתֵר. הַקַּב"ה מְתַגַּלָּה אֵלָיו 'לְבַקֵּר אֶת הַחוּלָה' וְהִנֵּה הוּא רוֹאֵה שְׁלֵשָׁה אֲנָשִׁים. אֲבִרָה אוֹמֵר לְהַקַּב"ה: "הִמְתֵּן נָא, אֵל תְּלַה, עָלֵי לְהַנִּיחַ אוֹתָהּ, רַבּוֹנוֹ-שֶׁל עוֹלָם, וְלְהַכְנִיס אוֹרְחִים אֵלָה לְבֵיתִי!" מִכָּאן דְּרָשׁוּ חַז"ל "גְּדוּלָה הַכְּנִסַת אוֹרְחִים יוֹתֵר מִקְבֵּלַת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה!"

השעה ארבע לפנות בקר!! הכיצד?! תמה לעצמו, משהו לא כשורה, 'אולי השעון התקלקל', חשב לעצמו ונרדם עד הבקר. כאשר קם משנתו ראה את הרבנית במטבח. הוא שטח בפניה את תמיהתו מליל אמש, האם השעון במטבח פועל כראוי? "ודאי", ענתה לו הרבנית, "אלא שסימנו את הסעדה בשעה מאחרת". "האם ישנתי כל כך הרבה זמן מאז הגעתי בערב שבת?" שאל לייב'לה. למרות שהחפץ חיים והרבנית לא היו רגילים להתפאר בהתנהגותם המופתית, הפעם נאלצו לספר לנער האורח את האמת, ש"כשחזר הרב מבית הכנסת, ישנת שנה עמקה, רצייתי להעיר אותה כדי שתשמע קדוש ותסעד עמנו, אבל בעלי הצדיק לא הסכים! הוא אמר שעיף אתה מהנסיעה הארכה, והוא יחכה לך עד שתתעורר. כשעבר זמן ממושך לא רצה שאני ארעב, לכן בקש מבנינו, אהרן, שיקדש ויאכל אתי את הסעדה. החפץ חיים עצמו התישב ללמד ואמר שכאשר תתעורר יקרא לי, ונשב יחד לכבודך לסעדת השבת".

כך המתין רבנו החפץ חיים עד שעת לילה מאחרת מלקעד סעדת שבת, והכל פי גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני השכינה!

העירות בהן תעצר הרפכת, שמח שמחה גדולה, היות שדודו הגון, רבנו החפץ חיים זצ"ל גר שם [סבו של לייב'לה היה אחיו של החפץ חיים]. הוא הודה לה' שהדריכו בדרך ישרה ושיזכה לשבות בביתו של דודו, צדיק הדור.

לייב'לה ירד מן הרפכת בראדיו ביום ששי אחה"צ, ועשה את דרכו במהירות ובהתרגשות גדולה לביתו של החפץ חיים. משנכנס התקבל על ידי הרבנית בשמחה ומאור פנים. באותה שעה כבר ישב החפץ חיים בבית הכנסת, ולמד שעור עם אנשי העיר לקראת כניסת השבת. הרבנית זתה סימני עיפות על פני הנער, והציעה לו לנוח קמעה לפני שיצא לבית הכנסת, היות ולא ישן בלילה שלפניו, נרדם לייב'לה העיף. מיד כשהתעורר הבחין כי רבנו החפץ חיים יושב ליד שלחן השבת ומעיז בספר. הצדיק קבלו בחמימות רבה, ובקשו לטל ידיו ולהתפלל קבלת שבת וערבית, ולאחר מכן יאכלו בצותא את סעדת השבת. סיים לייב'לה את תפלתו, והנה קורא החפץ חיים לרבנית להצטרף אליהם, הרב עשה 'קדוש' ושלשתם: הרב הגון, הרבנית והנער בן הארבע עשרה ישבו לאכל את סעדת השבת.

אחרי הסעדה פנה החפץ חיים לשנה, וגם לייב הלה לחדרו, אה לא הצליח להרדם. קם לייב והולך למטבח. הוא מבחין בשעון ורואה כי

בדרך רבותינו

השבוע חל יום פטירתו של רבנו הגדול ה'חזון איש', שהנהיג את היהדות התורנית בכח תורתו והשקפתו הצרופה והטהורה, באישיותו הבוהקת ובמדותיו התרומיות. מעולם לא מלא רבנו ה'חזון איש' כל משרה תורנית רשמית. מחדרו הקטן בבני ברק יצא אור תורתו למרחקים, וכל מבקש ה' בא לשאל ממנו דבר ה'. ידועים דבריו שכתב באגרת "ואמנם האיש הזוכה לידיעת התורה הוא הולך בין אנשים ונדמה לאדם הרואה לעינים כבן אדם, אבל באמת הוא מלאה, הגר עם בני תמותה, וחי חיי אצילות ומרומם על כל ברכה ותהלה". מכח התורה גדול היה רבנו בכל החכמות.

ידוע הספור בו הדריק נזירוכירוג (מנתח מח) כיצד לבצע הליה רפואי מרפב במחו של מטפל מבלי לפגוע בו. הרופא ראה את שרטוטי הרב והתפעל מאד! הוא שאל באיזו אוניברסיטה למד שיטה טפולית זו? מי הפרופסור שלמדו כך? השיב ה'חזון איש' כי מעולם לא דרכה כך רגלו בשום מוסד למוד רפואי, אה הלומד תורה זוכה לדברים הרבה...

עם גדל מעלתו ידע רבנו לרדת מן ההר אל העם, ולתת יחס מכבד לכל בחור ישיבה צעיר ואף לילדי תלמוד תורה. משלם היה במדותיו. נגיש לפניכם ספור המלמד אותנו היאה להתייחס לכל ילד באשר הוא...

הלאה, ואמר בעצמו את התשובה. הסביר וגם ספם, כבניכול בשם היילד השותק. ואז, כאלו כל הזמן שבעולם עומד לרשותו, בקש מהיילד שייביא לו גמרא, מסכת קדושין...

כל הנוכחים עצרו את נשימתם. ביתו של גדול הדור, מרכז העצבים של העולם החרדי כלו, בעצומו של יום. הסלון עמוס בילדים ובכרבותיהם, גדול הדור יושב כאן לצדו, אף הוא עוצר את הכל, מקרב אליו את היילד, ומתחיל ללמד אתו במתק שפתים, סגיא קצרה וקלה במסכת קדושין: 'תנו רבנן, ושמעתם סם תם. נמשלה תורה כסם חיים'. ה'חזון איש' מקריא בקול מתוק מדבש וקורא מדברי הברייתא מלה במלה. 'איי איי איי', מתמוגג ה'חזון איש' וכובש גם היילד בהמיתו: 'נמשלה התורה לסם חיים!' ה'חזון איש' קורא, ומסביר בנעם: 'התורה היא כמו תרופה, סם חיים! כל זמן שאדם מחבר לתורה - הוא מוגן ושומר, אהה! תראה איזה יפי, הקדוש ברוך הוא אומר: 'בראתי יצר הרע - בראתי לו תורה תבלין!' הבנת בני יקירי?' - שואל ה'חזון איש' באבהיות...

היילד מהנהן. הנה, סגיא ש'הבין' ה'חזון איש', גדול הדור שיהודי העולם כלו חרדים לשמע שמו, למד אותו את ה'סגיא' המרפכת הוא במתק שפתים, כמלמד דרדקי ואיה לא רבין?

ה'חזון איש' מסב שוב את פניו לכלם, ומול כל היילדים והמלמדים, הוא שב ואומר לילד: 'אם פן בני, הבה נראה את ידיעותיך! למדני נא את סגית 'תורה תבלין!' ושלמה, מחיה מאי פעם, מתיישב לצדו ונותן שעור' לאותו גאון עולם שכל מבויעי התורה פתוחים בפניו... הוא קורא את דברי הגמרא, מסביר ומנמק - כפי ששמעם אף לפני שעה קלה, כשה'חזון איש' מתמוגג מכל מלה ומעודד בחיובים מבינים...

'אהה!' - קורא ה'חזון איש' כששלמה סים, 'גאון עולם צומח לנו פה, יילד שלמד סגיא במסכת לא מקרת, קלט אותה היטב בפעם הראשונה, והיטיב להסבירה ולבארה, לסכמה ולהבהירה! חילה לאוריתא!' - מחמיא ה'חזון איש' בחם, כששלמה מסמיק מהתרגשות...

'רבתי!' - אומר ה'חזון איש' למלמדים ולמנהל הנהגשים, 'שימו עין על היילד הזה, כי לגדולות הוא נועד! איזו יכלת קליטה, איזו הבנה, איזו יכלת מסירת שעור... ממך מפעים!' - אומר ה'חזון איש', מוסיף להחמיא בכנות, לעודד בהתרגשות,

היה זה בעצומה של השואה הנוראה. מאירופה הבוצרת הכרחה קבוצה בת פאלף ילדים, שנקראו 'ילדי טהרו' - על שם משפנתם הזמני בכירת איראן הרחוקה, עד שעלו ארצה בשנת תש"ג. אלו היו ילדים אמללים - אודים מצללים מאש ששבעו צרות, מרדפים ובקריחות מגיל צעיר. כשהגיעו ארצה - החלו להקלט במוסדות שונים, שפתחו את שעריהם והעניקו קורת גג ומוסד חנוכי, לאותם ילדים מסכנים שנתקו באחת מהוריהם האוהבים.

אחד מהילדים האלה, שלמה, היה תום כבן 12. הוא התקבל ללמודים בתלמוד תורה בבני ברק. למרות שהבנתו בלמודים הייתה כשל ילד קטן, לא רצו לפגוע בו ושכחו אותו בכיתת בני גילו, כשמלמדים פרטיים נשכרו בעבורו, במאמץ להספיק לגשר על הפער הלמודי העצום שבינו לבין בני גילו.

באחד הימים, החליטה ההנהלה לקחת את כל בני הכתה למבחן אצל רבן של ישראל, ה'חזון איש' זצ"ל. היה ברור ששלמה, פליט המלחמה, לא יוכל לענות על השאלות, בהיותו רחוק כמטחוי קשת בהשגיו הלמודיים מחבריו לפתה. למרות זאת החליטה ההנהלה לקחתו למבחן, כשהם מתכננים לידע את ה'חזון איש' בספורו האישי הכאוב, למען ידלג עליו בעת המבחן, אלא שבשעת מעשה - בתחלת המבחן - גשכח הדבר מלכם.

המבחן החל. דקות ארפות ישב ה'חזון איש' ובחן את היילדים הרפים, שאלה אחר שאלה, תשובה אחר תשובה. פניו האירו, חיוכו הלה וגדל, הוא שפע מחמאות על היילדים הרפים הבקיאים כל כך בחמר הנלמד. הוא הקפיד לא לדלג על אף יילד, וכעבר כמה דקות, הגיע גם תורו של שלמה, שנשאל: 'מה יהא הדין במקרה כזה?'

השתרר שקט מתוח ועמק. שלמה לא ענה. נפר כי אינו יודע ואינו מבין לא את הרקע לשאלה, לא את השאלה עצמה, לא לאיזה דף היא קשורה, ובודאי שאינו מתקרב ליכלת להשיב תשובה... שלמה הוסיף לשבת כבוי, נבוה ומבלבל. מבטו כגוגנית חלולה, עיניו נעוצות בחלקל, בזהות, ופיו סגור באלם.

המנהל חשב להתקרב ולהסביר בלחש כי עדיף לעבר אל היילד הבא... אלא שה'חזון איש', שסמדת הסבלנות הייתה טבועה בדמו, לא מהר להמשיך

ממתיקות התורה, החמיא לו ללא הרף וטרח עד כדי כך שצער את יומו למענו, הציל את שלמה והביא אותו להיות מתמיד נבחר!
ספור זה מחיב כל אחד מאתנו! ביכלתנו להציל נשמות, גם כאלה שגראים כלפי חוץ כחסרי סכוי. בס"ד לרבני 'קרן ההסעות' ספורי מופת רבים על נערים שהסעו לתלמודי תורה, ראשיתם הייתה מצער, רמה נמוכה, ידיעות תורניות חלשות, אף עם אמון ותמיכה התעלו ועברו לישיבות קדושות. פעילי 'קרן ההסעות' מלוים אף את תהליך המעבר, תומכים בהורים בכל שלבי ההקלטות בישיבה, משמשים און קשבת, ומתלוים לנערים אלה אף ברכישת לבוש ישיבתי!
מאות בחורים מציינים ממלאים את היכלי התורה, בחורים שהתחילו את שנות הלמוד שלהם בבתי ספר כלליים, ומכח מסירותם של פעילי רשום של 'קרן ההסעות' עברו ללמד בבתי ספר תורניים של ה'חנוה העצמאי', נקלטו למרות הקשי, צרפו למרות השני, אף אנשים אחים אנונו! מדי שנה מדפיסים בספר מיוחד מאמרי חדושי תורה של בחורים אלה. זכויות מרקיעות שחקים!
קחו חלק במפעל האדיר של קרוב לב בנים לאביהם שבשמים! אמצו ילד או ילדה מילדי 'קרן ההסעות' ובכך עזרו לנו בהצלחת רשום כמה שיותר ילדים למוסדות תורניים של ה'חנוה העצמאי! תנו ידיכם ולבכם עמנו! שתפוחכם היא המניעה את גלגלי ההסעות. אנונו רואים את תחלת הנסיעה, רבנו החזון אי"ש ראה בעיניו הבדלח גם את ההמשך...

לדרבן בעצמה, לבנות את נפש הילד שלפניו...
כשהסתיימה הבחינה, קרא מנהל התלמוד תורה אל צות המלמדים ואמר: 'ראו נא! יותר משנבחנו הילדים אצל ה'חזון איש', אנו קבלנו שעור בסבלנות, בארה רוח לכל ילד. רבם של ישראל, גאון שאין כמותו, ויש לו את מלוא הזמן, הסבלנות והקשב, להעניק לילד זר טעם בלמוד, לעכב את כל סדר יומו - כדי להחמיא לו ולבנות את נפשו!'
שלמה הוסיף ללמד בתלמוד תורה עוד כמה חדשים, ואחר כך התקדם ללמודים במקום אחר. כעבור כמה שנים, השתתף מנהל התלמוד תורה ב'הקפות' של ליל שמחת תורה בהיכל ישיבת פוניב'ו. המנהג בקהלות רבות שהפודים ב'הקפות' נמכרים לכל המרבה במחיר כספי, וכאן - בהיכל הישיבה - הם נמכרים לכל המרבה במחיר דפי גמרא.
החל המכרו על הכבוד הראשון. 'מאה דפי גמרא' - הכריז הגבאי כמחיר התחלת, ומיד החלו טובי המתמידים בישיבה להתמודד. אחד צעק כי הוא מתחייב ללמד 150 דפי גמרא בחצי השנה הקרובה, רעהו צעק 200, והמחיר הלך ועלה בהתמדה. 300, 400, 480, 490, חמש מאות! - '500 דפי גמרא פעם ראשונה, 500 דפי גמרא פעם שניה, חמש מאות דפי גמרא פעם שלישית!', צעק הגבאי בגרון נחר, והכריז: 'זכה לו! הבחור המתמיד שלמה היקר!'
שלמה!? שלמה!? - גרד המנהל בפדחתו, השם נשמע לו מכר... עוד דקה ושתיים של אמוץ המחשבה, מצחו נחרש קמטים, ולפתע הבליח השם ממרתפי הזכרון: זה הילד מילדי טהרו, האמלל שהגיע לארץ ולא ידע צורת אות! ועתה, עיניו הרואות: אותו ילד אמלל וחסר כל סכוי פרח לתפארה, גדל לבחור מפלג בתורה וביראת שמים! אותו ילד שלא ידע ללמד מלה, התחייב ללמד 500 דפי גמרא בחצי שנה! לא 'אמן כי יספר!
בראותו זאת, גאתה בו התמיהה: כיצד הצליח שלמה להגיע לשיא כזה? איך הגיע נצול שואה אמלל, נטול כל סכוי, ליכולות התמדה והבנה מפלאות כאלה? הוא שב והתבונן ולפתע נזכר: אותם רגעי סבלנות, אותן דקות יקרות שהשקיע בו ה'חזון איש'. אותו זמן יקר בו למד עמו, הטעימו

בְּדֶרֶךְ הַחֵידָה:

ענו על לפחות אחת מהשאלות הבאות:

- מדוע נענשה אשת-לוט דוקא במלח?
- מדוע הרחיקה שרה אמנו את ישמעאל מבית אברהם? מי הייתה הגר.
- אצל צדיקים מצאנו 'קפיצת הדרך'. מדוע ארכה הדרך לאברהם אבינו ג' ימים בדרךכו ל'עקדה'?

שלחו לנו למייל: zaida@kerenh.org.il או לפקס 03-8004455 ומי שפתר את החידות – נפרסם את השם שלו עם הפתרון בעלון הבא.

תשובות לפרשת לך לך

- היכן למדנו בפרשה שאברהם אבינו נזהר מן הגזל?
גמליו יצאו זמומים שלא יכנסו לאכל בשדות זרים, ואלו רועי לוט לא הקפידו על כן, לכה נפרד אברהם מלוט בן אחיו.
- מדוע לא רצה אברהם אבינו לקחת את רכוש אנשי סדום שהציל מהמלקמה?
הקב"ה הבטיח לאברהם שהוא יברכו בעשירות. אברהם רצה שכל באי עולם יראו שהקב"ה הוא המעשיר אותו, ולא רצה שמלך סדום יאמר "אני העשרתי את אברהם".
מי הייתה הגר, ומי היה אביה?
הגר הייתה בתו של פרעה מלך מצרים, וכאשר אברהם ושרה ירדו מצרימה מסר פרעה את בתו לשרה באמרו "מוטב תהא בתי שפחה בבית זה, ולא מטרונה (גבירה) בבית אחר."

הפותרים: אוריאל ב. | אלחנן ר. | מש' רוזמריין | שלמה ה. | הינדה א. | רותי ה. | רבקי ג. | תמר י.

עלון זה מוקדש לרפואתו השלמה
של הרב אברהם נחמן בן שיינע רחל בתושח"י

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" בדחבי הארץ